

Biológiai védekezés az almamolyok ellen

A termesztéstechnológia megváltoztatása nem minden esetben előre tervezett, tudatos döntés eredménye. A piaci trendek, a vásárlói szokások, a fogyasztók szemlélete gyakran közvetetten hatnak és formálják át idővel a termesztés struktúráját. A sokszor emlegetett hatóanyag- és szer-kivonások mellett sem lehet szó nélkül elmenni, ezek szintén komolyan befolyásolják a termelést.

Kiss Tamást, a csengeri Szatmári-Ízek Kft. kertészeti termelésvezetőjét kérdeztük, hogyan indult el cégüknél a biotermesztésre való áttérés, illetve almaültetvényeiken miként védekeznek a gyümölcsmolyok ellen?

– Cégünk fő profilja az almatermesztés és -feldolgozás. Az irányításom alatt 80 hektáron almát, 10 hektáron szilvát és meggyet termelünk. 2–300 hektáron TÉSZ-tagoknak szaktanácsolunk, akik követik a technológiánkat. A feldolgozás során 100 százalékos almalevet, illetve -száritmányt, közismert néven almachipset készítünk. Értékesítünk bevásárlóközpontoknak, és az iskolagyümölcs-programban is részt veszünk, így az idén 60 ezer gyermek jut általunk egészséges almához. Négy éve kezdtünk el áttérni a biogazdálkodásra. Nem mi döntöttünk a biológiai készítmények mellett, ez a piac talált meg bennünket. Az bizonyos, hogy a nyugat-európai országokban az egészséges élelmiszerekre sokkal nagyobb a kereslet. Hazánkban a tudatos vásárlók szintén hajlandók többet áldozni az egészséges élelmiszerekre. Továbbá azt láttuk, a növényvédelemben a szerkivonásokkal egyre szűkül a készítmények palettája, egyre nehezebb a növények tökéletes egészségét fenntartani, ami szintén abba az irányba sodort bennünket, hogy a biotermesztés felé kell orientálódnunk.

Az ültetvényeik fajtaszerkezetére mi jellemző?

– Jelenleg hazánkban a rezisztens fajták sokkal felkapottabbak, mi viszont szakítottunk ezzel a trenddel, és hagyományos, jól ismert, de kevésbé rezisztens fajtákkal dolgozunk. Ezek a Gála, a Jonagold, az Idared, a Golden, a Redchief almák. Ültetvényeinken hektáronként 3000–3500 fa található, a területek fele jéghegyes védelem alatt áll.

Az egyik legnagyobb gondot az almamolyok jelentik. Hogyan tudnak ezen kártevők ellen védekezni?

Kiss Tamás: a tudatos vásárlók hajlandók többet áldozni az egészséges élelmiszerekre

– Korábban próbálkoztunk szexferomonos légtérterítéssel, ez azonban nem hozott olyan eredményt, amivel maximálisan elégedettek lettünk volna. Ezért kipróbáltunk más védekezési módszert is. A biotermesztésben is használható a cég által forgalmazott Carpovirusine készítmény, ami az almamoly lárváját egy vírussal betegíti meg és pusztítja el. A Carpovirusine hatóanyaga a táplálkozás során vagy érintkezéssel kerül a lárvába. A szuperszelektív almamoly-granulovírus csak az almamoly lárvát betegíti meg, ami néhány nap alatt elpusztul. Azt figyeltük meg, hogy az elpusztult lárvák tovább fertőznek, így a módszer alkalmazása hosszabb időintervallumban hatékony védekezést jelent a kártevők ellen.

Mikor juttatják ki a Carpovirusine-t?

– Figyeljük a hőösszeget, a rajzás idejét, és amikor a legnagyobb a lárvák kelésének száma, ez alapján időzíjtük a védekezést. Jellemzően két rajzással lehet számolni egy szezonban. Május elején és június-júliusban. A múlt évben, valószínűleg az extrém meleg hatására egy harmadik nemzedék is kialakult,

ezért augusztus végén, szeptember elején szükséges volt egy újabb kezelést elvégezni.

Mire kell figyelni a kijuttatása során?

– A gyártói előírás szerint hűtve, fagyaszta szükséges tárolni. Felhasználás előtt a fagyasztott készítményt ki kell olvasztani. A területeink egy részén még konvencionális termesztés folyik, de ezeken az ültetvényeken is használtuk a Carpovirusine-t. A keverésnél semmilyen gond nem lépett fel, más szerekkel együtt is alkalmazhattuk. Ügyeltünk, hogy hajnali vagy késő esti időszakban történjen a kijuttatás. A forróság, a napsütés nem kedvez a készítménynek. Előfordult, hogy a kijuttatás után hamar jött eső, de a szer akkor is kifejtette hatását, jól terült, nem mosódott le.

Milyen eredménnyel használták a szert?

– A tavalyi évben üzemi méretben használtuk a Carpovirusine-t, teljes megelégedettséggel. Bátran ki merem jelenteni, hogy 100 százalékosan sikeres volt az almamoly elleni védekezésünk, mert a hűtőházban a mai napig vannak almáink, és a kicsomagolás során semmilyen kártételükkel nem találkozunk, tökéletesen egészségesek a gyümölcsök.

Nézzük az anyagi oldalát!

– Maga a biotermesztés egyelőre többszöröse a hagyományos termesztéssel jár. Például a gyomszabályozás több kézi munkaerőt igényel, itt nem használhatunk vegyszereket. Számszerűsítve: a Carpovirusine-t egy *Bacillus thuringiensis* baktérium hatóanyagú készítménnyel kiegészítve juttattuk ki, három alkalommal. Ennek költsége hektáronként 70 ezer Ft körül volt. Pozitívumként kiemelném, hogy a vegyszeres kezelésben felborult egyensúly a biokezelések hatására helyreáll, a kártevők természetes ellenségei visszatérnek. Összegezve, még ha többet költséggel is jár a biológia védekezés, ezzel a termesztéstechnológiával maximális növényegészséget tudunk elérni, a termés pedig prémium minőségű lesz.

H. I.